

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra 50 K Félévre 220 K
 Negyedévre 110 K Egész évre 440 K
EGYES PÉLDANY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hét ó kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZAM.

Kritika a magyar külügyminisztériumról

A bécsi Ballhausplatz fióktelepe Osztrák tiszték a Nemzeti Hadseregben

Budapest, június 2. A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg *Rakovszky* István elnök. Napirend előtt *Csizmadia* Sándor személyes kérdésben szólal fel, majd *Szabóky* Jenő a költségvetési javaslatról szól, amit elfogad. A tisztviselőkérdés égető problémájának sürgős megoldását kéri. Foglalkozik a kereskedelmi kikötő kérdésével és kijelenti, hogy a csepeli kikötő megépítése elsőrangú feladat.

Határozati javaslatot nyújt be, mely szerint a nemzetgyűlés utasítsa a kormányt, hogy 6 hónapon belül a budapesti kereskedelmi kikötő építésére törvényjavaslatot terjesszen elő. Az internálásokra vonatkozólag két ideája van az egyik az, hogy az összes internált kommunistákat adják ki Oroszországnak, a másik pedig az, amit az egyik ántánt állam már rég alkalmaz és ez abból áll, hogy megadják a kommunistáknak a teljes gyülekezési szabadságot, nagygyűléseik végén aztán az egész társaságot letartóztatják, vonatokra rakják és Oroszország felé transzportálják. Külképviseletünk helyes megszervezése szükségességének hangsúlyozásával fejezi be beszédjét.

Utána *Berky* Gyula szólal fel, aki először *Beimlen* István tegnapi beszédére reflektál. Hangoztatja, hogy a kisczardapárt várakozó álláspontot foglalt el, amikor az új kormány hivatalba lépett és támogatását a kormány további magatartásától tette függővé. Külpolitikai kérdésekre tér át ezután és leszögezi, hogy az eddigi külpolitikának két nagy bűne van: az egyik az abszolút passzivitás, a másik az, hogy bár az illetékes politikai tényezők sokszor kijelentették állásfoglalásukat, ez azonban nem volt magyar állásfoglalás — ez azonban nem volt magyar orientáció, hanem Habsburg-orientáció. A magyar külügyminisztérium a bécsi külügyminisztériumból ide telepített fióknak tűnik fel, mert benne nem kevesebb, mint 1500 Bécsből ide telepített hivatalnok van. A pénzügyminiszter a takarékoság jelszavát vallja s ezért ő is hangoztatja, hogy ez a szegény ország nem bírja ki ezt a drága és rossz diplomáciát. Azután a baranyai kérdéssel foglalkozik, majd áttér a királykérdésre, s azt mondja, hogy bármennyire belpolitikai ügyünk is az, a megoldásnál tekintetbe kell vennünk a körülöttünk levő népek felfogását is, nehogy eljárásunkkal magunk ellen lázítsuk őket.

Polemizál ezután a miniszterelnök tegnapi beszédével, majd azt mondja, hogy szeretné, ha a magyar hadsereg, a magyar katona régi nimbusza helyreállna, de kívánja, hogy a katonaság ne politizáljon, ugyisintén kéri, hogy a katonai és polgári hatóságok jogkörét különítsék el és a konjunktúráis okokból ide vetődött osztrák tiszteket a hadseregből távolítsák el. Beszél a forradalomról és védelmébe veszi nagyatádi *Szabó* Istvánt, végül kijelenti, hogy a költségvetést elfogadja.

Elnök ezután az ülést felfüggeszti és annak folytatását délután 4 órára tűzi ki.

A délutáni ülést *Botlik* József alelnök háromnegyed 5 órakor nyitja meg és bejelenti, hogy a négy jegyző közül egy sincs jelen ezért kénytelen az ülést felfüggeszteni. Az ülést egynekor 6 órakor nyitja meg ismét *Rakovszky* István elnök.

Hegedüs Loránt pénzügyminiszter zárt ülést kér, amit el is rendelnek.

A zárt ülés háromnegyed 6 órakor ért véget s ekkor *Rakovszky* István ismét megnyitja az ülést.

A költségvetési vita során *Temesváry* Imre, majd tasnádi *Kovács* József szólal fel és kijelenti, hogy a jogegyenlőség híve és ha azt látja, hogy a törvényt egyenlően alkalmazzák mindenkivel szemben, akkor megnyugszik. A zsidóság minden álbamban szeparálta magát és ezzel bebizonyította, hogy külön fajt képvisel.

Továbbiakban a tisztviselő-kérdésről szól és határozati javaslatot nyújt be, melyben kéri, hogy a nemzetgyűlés utasítsa a kormányt, miszerint a közalkalmazottak megélhetésének kérdését mieelőbb intézze el. A sajtóról beszél ez-

után és kijelenti, hogy elismeri annak nagyhatalom voltát, de éppen ezért több lelkiismeretességét kíván tőle. A szabadságjogok barátja és sürgősnek tartja az internálási bíróság felállítását. A javaslatot elfogadja.

Elnök sajnálatát fejezi ki, hogy a mai ülést nem tudta megnyitni s bejelenti, hogy az incidens miatt vasadi *Balogh* György jegyző lemondott. A Ház nem veszi tudomásul a lemondást és erre vasadi *Balogh* ezt visszavonja.

Zedőke Antal terjeszti elő ezután sürgős interpellációját a honvédelmi miniszterhez, akitől azt kéri, hogy miért nem szerelték le az 1898-as évfolyamot és hogy hajlandó-e a miniszter ez évfolyamba tartozóknak mezőgazdasági szabadságot adni?

Belicska Sándor honvédelmi miniszter válaszában kijelenti, hogy a 98-as évfolyamnak két turnusban 2-2 havi aratási szabadságot engedélyez, a 99-es évfolyamnak pedig 2 hetet.

A Ház és az interpelláló a választ tudomásul veszik s az ülés ezzel az elnök napirendi indítványa után 7/8 órakor véget ért.

A debreceni piaristák 200 éves jubileuma

A magyar kultúra lélekekemelő nagy ünnepe

A Magyar Kegyes Tanítórend Debrecenben való letelepedésének 200 esztendő évfordulóját ünnepelte tegnap a város és a vármegye képviselőinek, s kivétel nélkül valamennyi kulturintézményének részvételével. Az ünnep voltaképpen nem a Rendnek, mint egyházi szervezetnek az ünnepe volt, hanem elsősorban és legfőként a magyar nemzeti kultúrának. A piaristák nagyértékű hazafias kulturumkájának egyik határkövének állottak meg egy eltűnő rövidke pillanatra a magyar nemzetnevelés hivatott munkásai és tiszteletteljes elismeréssel adóztak azoknak a hervadhatatlan érdemeknek, amelyek a piaristák iskolájának 200 éves multjához fűződnek.

A jubileum előestéje

Az országos jelentőségű jubileum szerdán este vette kezdetét a székház Szent-Anna-utcai kéttornyú templomában rendezett toronyzenével és a főgimnázium hatalmas épületének kivilágításával. A balsamos levegőjű nyáreleji estén egymáshátán tolongott a Szent-Anna-utca pompás faszorjában a válogatott közönség és valóban gyönyörködött a fülek-szemnek kellemes ünnepségben. — A jubileum maga azonban csak esütörtökön zajlott le.

A jubileum napja

Reggel 9 órakor ünnepélyes Te Deum volt a katolikus templomban, hol dr *Lindenberger* János prépost-plébános, püspöki helynök celebrált fényes segédlettel ünnepi szent misét. A templomot zsufolásig megtöltötte az ünnepők nagy serege s a város és vármegye notabilitásai közül ott láttuk *Szomjas* Gusztáv főispánt, *Csóka* Sámuel polgármesterhelyettesét, dr *Vargha* Elemér tanácsnokot, *Mogoss* György dr tiszti főügyészt, *Könyves* Tóth Kálmán ref. lelkészt, *P. Koly* József dr egyetemi rektort, *Materny* Lajos ág. ev. esperest, valamint a nemzeti hadsereg törzstiszti karát *Kratochwill* Károly tábornok vezetésével.

A szent beszéd

Az ünnepélyes Te Deum után *Pálffy* Béla, a Therezianum igazgatója, volt piarista növendék lépett a templom szószékére és magas szárnyalású ékes beszédében találó szavakkal

méltatta a Kegyes Tanítórend kulturális érdemeit.

— A kultúra és tudás — mondta — csak hozzáillő keretet ad az isteni képnek és hasonlatosságnak: az embernek. Szerencsétlenül addig az élet, amíg a remek keretben nem odaiálló, torz kép van csak. Ilyen a mai idő. Mi azt hittük, hogy kulturnépek kezébe adtuk hazánk ezer sebbel sebzett testét, kik a béke olaját fogják önteni a fájó sebekre — s kulturbestiák tépték szét vérező tagjait Trianonban.

— Leiket nevelni, kultur-leiket, igaz embert, ki Isten valódi képmása: ez a kultúra, ez a magyar jövő. A magyar piaristák ragyogó multja azt bizonyítja, hogy ha ők vezetik a magyar ifjúságot, keresztyén magyar kultúra fogja feltámasztani Magyarországot. A 200 esztendő kell, hogy arra buzdítsa a piaristákat: csepegtessék bele a magyar ifjúság lelkébe egy új magyar ezer év hitét.

A melyen járó beszéd óriási hatással volt a hallgatóságra. A templomi Te Deummal egy időben a főgimnázium udvarán dr *Révész* László kegyesrendi tanár mondott a katonazenekar részvételével tábori misét, mely alatt *Kanszky* Márton piarista intézett az ünneplő közönséghez emelkedett hangú beszédet.

A diszteremben

Közel tizenegy óra volt, amikor a főgimnázium disztermében kezdetét vette a jubileum legfontosabb része: a hatóságok, testvérintézetek és egyházak üdvözlése. A megjelentek sorában ott voltak dr *Baltazár* Dezső püspök, dr *Lindenberger* János prépost, *Szomjas* Gusztáv főispán, dr *Kesserű* Lajos törvényszéki elnök, *Sághy* Lajos rendőrfőtanácsos, *Rostás* István a városi előljáróság vezetője, *Pajor* Kálmán táblai tanácselnök, *Csóka* Sámuel polgármesterhelyettes, *Kratochwill* Károly tábornok, körletparancsnok, *Keill* Elemér ezredes, térparancsnok stb. Az ünnepélyt a Szent László dalárda nyitotta meg *Bethoven* imájával, majd a rendező bizottság nevében *Than* Gyula elnök mondotta el a nemzeti Hiszekegy után megnyitó beszédét.

Than Gyula beszéde

Kétszáz évvel ezelőtt itt a Szent Anna-utca és a Varga-utca sarkán mélyen tántogó árkok mentén, nád-deles kis viskóban kezdette meg kultur

kegyes tanítórend. Hogy ezt a szent hivatást végzők és megpróbáltatásokon át, milyen glóriás sikerrel végezték, hivatott t. nyezők arany tollával került a magyar nemzeti kultúra ragyogó lapjaira.

Lankadatlan munkájukkal a nádfedeles viskóból is gyönyörű templom, nemes egyszerűségében is imponáló gimnázium, majd nemzeti műveltségünknek e büszkén emelkedő hajléka: a mai főgimnázium lett. Az ő kezükben, nevelési és oktatási rendszerükkel egyik úgy, mint a másik s ma már e díszes harmadik is — a hit tudomány és hazaszeretet világitó fáklyája.

Lehetetlen volt tehát, ilyen közművelődési kulturmunka sikere és történelmi dátuma mellett némán, közönségesen elsiklani. Megdobbant rá a főgimnázium egykori, ma élő diákjainak szíve, akik az élet viharában azokkal a kristályos szellemi és erkölcsi kincsekkel teljesítik honpolgári kötelességüket, amelyeket a szülői hajlékon kívül éppen e falak között soha nem lankadó lelkiismeretességgel nemzeti érzéssel és tudással csepegtettek a lelkükbe. Összejötték a régi diákok lángoló lelkesedéssel és páratlan együttérzéssel vették kezükbe a jubileumi ünnepség rendezését, hogy a maguk határtalan szeretetét és hálaát kifejezzék, a társadalomnak pedig módot és alkalmat nyújtsanak, hogy velük együtt hajtsa meg a hazafias paptanárok előtt az elismerés lobogóját.

Összeszorult a szívünk, mikor két héttel ezelőtt az egykori diákok serege összegyűlt ezen tereben és a felebréd emlékezések során keresni kezdtük azokat a diaktársainkat, akik a lelkesülő mozzanatok során hiányoztak közülünk. Egyrészt elszakította tőlünk a halál, másokat szép hazánk erőszakkal megtepett részein nemzeti érzésükkel a megpróbáltatások kálváriás útjára sodort egy gyilkosan igazságtalan beavatkozás, sokakat pedig ott találtunk meg fájdalmas névsortömegben, akiket a hősi halottak rubrikájában könyvelt el a történelem. Idegen földben alusszák örökalmukat. Drága hamaik fölé boruló kis hantok szent tanui, hogy azokkal a honfiai erényekkel gazdagon áldozták vértüket és éltüket drága Hazánkért, amelyeket e helyen hintettek beléjük. Emlékük kiolthatatlanul ég a szívünkben és lángolni fog almaterünk aranybetűs márványabláiról is. Megörökítse és megbecsülje a mi feladatunk. A ránk maradt kötelességet teljesíteni fogjuk, hiszen mi is a piaristák gimnáziumában szívuk a levegőt és lehetünk lelkünkbe azokat az erkölcsöket, melyeket megtagadni vagy cserbenhagyni nem tudnánk soha.

Paptanáraink nevelték felénk, akikhez érte méretlenül hálásak vagyunk. Megragadtuk az alkalmat, hogy soha el nem homályosuló hálaikkal tegyük működésükre az elismerés koronáját. Az egykori diákok mai ünnepélye, gyűlése ezt a feladatot szolgálja és az ő nevükben is köszönöm, hogy szeretett szülővárosunk ilyen illusztris képviselője tisztelte meg ünnepélyünket és rakja tele a nemzeti művelődés apostolainak szánt elismerésük koronáját rokonérzésének ragyogó drága köveivel.

A kegyes tanítórend kétszáz éves jubileumán megjelent magas küldöttségeket, a velük érző közönséget meleg szeretettel üdvözölöm s a főgimnázium ma élő egykori diákjainak ünnepélyes gyűlést ezennel megnyitom.

Dr Ferenczy Tibor beszéde

Majd az intézet egykori diákjainak nevében dr. Ferenczy Tibor rendőrfitanácsos, kerületi főkapitányhelyettes mondotta el üdvöző beszédét.

— 200 esztendő! — Általában úgy tartják, — hogy az emberiség történetében csak egy röpke pillanat: egy nép egy nemzet történetében sem nagy idő. Minket magyarokat a világ történet legutóbbi kegyetlen eseményei az ellenkező igazságról győzték meg. Nagyon is nagy idő ez a 200 év, oly időtartam, amely alatt a szerencse szeszéje több ízben is fordíthat sorunkon. Hullámai hol a legmagasabb hegyre emelhetnek, hol a sírhoz hasonló legmélyebb völgybe ejthetnek. Hogyne volna hát nagy idő ez a 200 év, egy kisebb emberi alakulat, egy kisebb emberi intézmény történetében, különösen, ha ennek az intézménynek a sorsa a magyarság sorsával van szorosan összeforruva, ha benne a magyar nemzet lelke él, ha vérkeringésében a fájó magyar vér lüktet.

— Ez a gondolat vezetett minket a debreceni kegyes tanító rend gimnáziumának volt növendékeit, kikhez más kegyesrendi iskolák volt növendékei is megértő szeretettel csatlakoztak, mikor iskolánk 200 éves fennállásának megünneplését kezdeményeztük. Fel akarunk használni ezt az alkalmat, hogy szeretetünkről, elismerésünkről, hálaunkról úgy ez ősi iskolával, mint az azt vezető kegyes tanító renddel szemben tanúságot tegyünk.

— Huszonöt, harminc, negyven éve vagy még több ideje is annak, hogy ez iskola falait elhagytuk. Minden esetre oly hosszú idő, amelynek elteltével már tisztán láthatjuk, mérleghelhetjük azt, hogy mit köszönhetünk ennek az iskolának; hogy milyen erkölcsi, szellemi tőkét nyertünk az életre derék piarista tanárainktól.

— Ha vissza gondolok a tudomány — külsőjében — szerény hajlékára, az e helyen állott földszintes zöld falu ódon épületre, melynek kis tornyában annyiszor cserdült meg számunkra a munkába hívó kis harang, ha magam elé idézem a nagy részt; már jobb világba költözött, de minden esetre már kiérdemült volt tanáraink képét — és mindezt összehasonlítjuk a mai hatalmas, modern kulturmunkánk megfelelőbb otthonával, óriási fejlődést, óriási változást kell hogy lássak.

— Egy azonban változatlan maradt. Ez pedig a szellem, mely e falak közt mindig otthonos volt: derék piarista tanáraink szelleme, akik ma is ép oly szeretettel és lelkes odaadással oktatják kis és nagyobb diákjaikat a tudományokra, akik ma is ép úgy, mint 20—50 vagy 100 év előtt, izzó lelki magyarok, akik lelküknek tüzeit átplántálják tanítványaikba és legfőbb törekvésük a hazának jó magyar polgárokat nevelni.

— En ebben látom a multra vonatkoztatva legnagyobb érdemét ennek a legmagyarabb tanító rendnek, melynek önálló magyar szervezete is ez évben érte el a 200 éves kort. Ebben látom azt a legnagyobb értéket, amelyet a jövőben is nyújtani íger a magyar kegyes tanító rend.

— Ha rendünk tanítási, nevelési eredményeivel összehasonlítom más tanító rendek, más középiskolák hasonló eredményét, úgy hiszem nem tévedek, ha megállapítom azt, hogy mások talán több kimagasló vezető embert neveltek a köznek, több messze viilágító fáklyát a tudományosságna, de megállapíthatom egyben azt is, hogy a magyar középosztálynak és ez által a magyar nemzet egészének egyetlen tanítórend, egyetlen középiskola sem teljesített olyan szolgálatot, mint éppen a kegyes tanító rend és iskolái.

— Talán valamennyi közül a legmostohább viszonyok között, hány ezer és ezer derék, jól felkészült, kifogástalan hazafit bocsátott az élet útjára, akiknek legnagyobb része magával vitte és megőrizte a kapott utaválót: a tisztességes egyenes magyar gondolkodást, az embeirtársak megbecsülését, a nem kamatoztatni szándékolt de valódi értelemben vett liberalizmust, a hagyományok és a tekintély tiszteletét, a becsületes munka szeretetét.

— Hogy ilyen szellemben nevelt ömegeknek a nemzeti életbe való állítása a legnagyobb érdem, amire a piarista rend büszkén hivatkozhatnak, — az kétségtelen.

— Rendünket bátran lehetne a „Krisztusi szeretet rendjének” is nevezni, mi den ténykedése, munkája annyira a legnemesebb és legönzietlenebb emberi érzelmei jelében folyik.

— Ez a szeretetmunka becses volt a multban, de arra a jövőben még százszorta nagyobb szükségünk van. Összeomlott hazánk feltámadása a krisztusi szeretet nélkül nem lehetséges. Ezért az újjáépítés munkájánál a kegyes tanítórendre, mint különösképp a magyar középosztály nevelőjére óriási feladatok várnak.

— Bármennyire szükséges is hazánk újjáépítésénél a minden átfogó krisztusi szeretet, egymagában azonban nem elégséges. A jövő magyar generációknak egy olyan érzést is magukévé kell tenniük, ami — sajnos — a multban nem volt a magyarnak sajátja, sőt a magyar lélektől távol állott, aitt idegen volt. Ennek az érzésnek a hiánya lett talán egyik főokává szerencsétlenségünknek.

— Ezt a keserű tanúságot akarva-nemakarva le kell vonnunk a reánk nézve dicsőséges, de egyben szerencsétlen világháborúból. Ugy a háboruban, mint azóta is bármire tekintünk, barátokat nem, csak ellenségeket látunk, akik a legádázabb indulatokkal vannak irántunk.

— Ez az érzés kell, hogy a tulzásig vitt fajszeretet, nemzeti féltékenység, bizalmatlanság, soha meg nem bocsájtas eleméből alakuljon ki. Összletélelben másképp, mint a magyar fölnek kevésse rokon-szenves „gyűlölet” fogalmával kifejezni alig tudnám. Mondhatnám azt is, hogy „befelé szeretet, kifelé gyűlölet”.

— Kell, hogy a jövőben a magyar is ilyen Janus-fejet viseljen, a szeretetnek és gyűlöletnek két arcával. Kell, hogy a jövőnd Magyarországnak ifjúsága ismerje és gyűlölje azokat, akik hazánkat rombadöntötték, akik a fetszhalottat hiéna módjára szétmarcangolták, akik a magyarságot megalázták, meggyalázták, elárulták.

— En hiszem, hogy piarista tanáraink hazafisága és bölcsesége megtalálja a módját, hogy ezt az érzést, ezt a harcos érzést is belecsépegtessék növendékeikbe, mint ahogy az orvos az óvatosan, cseppenként adagolt méreggel erősíti a szervezetet.

— Ha így tűz és víz, szeretet és gyűlölet egymásra talál az új Magyarország lelkében, akkor fog ott az a hatalmas feszítőerő kifejlődni, amely a lehetetlennek látszó is lehetővé fogja tenni, amely képes lesz a rabországot körülfogó vasabroncsot széjjelvetni. Szent meggyőződésem, hogy csak így fogjuk azt a nagy célt elérhetni, amely cél — bizon tudom — a piaristák magyar lelkének nemes-fém lemezére is lángbetűkkel van beégetve.

Lindenberger prépost beszéde

Azután az egyházak és testvérintézetek üdvözletei következtek, melyeknek hosszu sorozatát dr. Lindenberger János püspöki helynök nyitotta meg a következő beszéddel:

— Az egyházmegye felszabadult részeinek nevében egyrészt, másrészt a debreceni róm. kath. hitközség egyháztanácsa nevében állok itt azért, hogy egy pár szívűl jövő szóval üdvözöljem a mai napon a kegyesrendet, melynek tagjait körünkben tiszteini szerenesénk van. Mint csendes, tavaszi eső, úgy hull 200 esztendő óta itt a debreceni magyar kultúra talajára az ő munkájuk. E munka alatt a hit, a hazaszeretet és a tudomány virágai hajtottak ki. Ugyebár ez a 200 éves jubileum mutatja, hogy az ő munkájukon Isten áldása volt. Az én kívánságom azoknak a kívánsága is, akiknek nevében szólok: szerény imádságom az Urhoz, hogy az ő áldása legyen továbbra is az ő munkájukon. Isten áldja őket!

Baltazár püspök beszéde

Utána dr. Baltazár Dezső püspök a ref. egyház nevében üdvözölte a jubiláló rendet:

— A debreceni református kollégiumot és a debreceni kálvinista egyházat is magában foglaló Tiszántúli Egyházkerület, mint a magyarországi egyetemes református egyház klasz-

szikusan vezető egyházkerülete kiváló jelentőségét a magyar nemzeti művelődés kifejlődésében azzal érte el, hogy a felvilágosodott-ságban adott józan szabadság és okos haladás követelményeit szépen tudta egységbe hozni azon konzervatív alapokkal, melyek az evangélium örök isteni és a nemzeti gerine örök emberi tartalmát képezik. Ebben a hivatásban társnak és testvérnek látta maga mellett a magyarországi kegyes tanítórendet, melynek homlokára rokon törekvések és eredmények fonták a történelmi érdem babérleveleit. Egész benső, természetes a mi üdvözlésünk, amellyel illetjük a nemes rendházat 200 éves jubileuma alkal-mával áldásos életében. Egész természetes és benső az áldáskívánásunk is, melyet a rend jövődjéhez fűzünk: legyen Isten áldása a rendházon, annak jelen és jövő munkásain időtlen időkhig! . . .

A református egyház püspöke után dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár az ágostai evaungélikus egyház nevében üdvözölte a jubiláló Rendet és intézetet. Erőteltjes beszédében ramutatott arra, hogy alig pár száz destruáló ujságiró azért tudta az országot romlásba vinni, mert az iskolákban nem tanítottak jól. Örömmel üdvözli a jubiláló piaristákat és egyháza nevében ünnepélyesen kijelenti, hogy *ha Magyarország összes iskoláiban úgy tanítottak volna, mint ahogy a piarista iskolákban 200 esztendő óta, akkor a rettenetes katasztrófa, melyet átélünk, nem következett volna be.*

Csűrös tanácsnok beszéde

Haendel professzor lelkes éljenzéssel fogadott beszéde után dr. Csűrös Ferenc kultur-tanácsnok mondotta el a városi tanács nevében magasanjáró tartalmas beszédét.

— Minékünk, mindenkitől elhagyott, le-tiport, árva magyaroknak minden alkalmat meg kell ragadnunk, hogy nemzeti műveltségünk fényét megcsillogtassuk. Meg kell ragadnunk egyrészt magunkért, hogy jobb jövőbe vetett hitünket alátámasszuk, másrészt a külföldi közvéleményért, hogy annak tudatába be-egéssük a magyar faj kulturális hivatottságát.

— Ilyen alkalom a mai.

— Egy kétszáz esztendő multja vissza-telintő tanítórendet ünnepelünk. Husz decen-nium alatt a magyar középosztály fiainak ez-reit és ezreit nevelte föl művelt, jó haza-fiakká a piarista rend. Az országos politikába nem szóltak bele „Kalazanti József fiai”, de annál értékesebb és annál mélyrehatóbb kultu-rális munkát végeztek a tantermek kathedráin és rendházaik csüdes, tudományos buvárko-dásra berendezett könyves szobáiban.

— A piarista rend adta a magyarságnak Horányi Elekét, a magyar irodalomtörténet egyik megalapozóját. Az ő kebeléből került ki Révai Miklós, az Elaborator Grammatica euró-pai híru tudós szerzője, a magyar nyelvtudo-mány lángoló hazafiságu apostola. A szegedi piarista rendház egyik csüdes szobájában írta ősmagyar tárgyú regényeit *Dugonics* András, a magyar regényírás apja. Kivülök egész sora a derék tudósoknak és kiváló tanároknak hir-dette a magyar haza forró szeretetének ma-gasztos igéit. Negyvennyolc hős korában pedig ott hagyta könyvet, tantermet, a csatamező-kön forró vérukkal pesztelték meg hirdett igéik igazságát a derék hazafias piaristák. Hagyományos erős magyarságuk, soha meg nem esökkent hazaszeretetük a magyar tanító-rendek között a legnépszerűbbé tette őket. Huszonégy középiskola tantermeiben szórták a magyar műveltség kinésit a tudományra szomjas gyermeklelkükbe.

— Fajdalom, trianoni béke ezekből is többet idegen impérium alá kényszerített. De a piaristák ott sem tagadták meg magyar vol-tukat. Helyükön, mint a pompéji katona a zsarátnokosóban, kitartanak mindvégig és rend-házaik, mint a magyar kultúra őrszemei vir-rasztanak az idegen megszállás éjjelében, míg jön a virradat.

— Debrecen város tanácsa nevében szív-ből köszöntöm a jubiláló tanítórend debreceni képviselőit és áhitatos szívvel kérem a ma-gyarok Istenének áldását további hazafias munkájukra.

A vármegye nevében *Nábráczky* Béla fő-jegyző, a Tisza-egyetem nevében *Pokoly* József rektor, a tanügyi hatóság részéről *Ady* Lajos

főigazgató, a katolikus iskolák nevében pedig Unger Gusztáv iskolaszéki elnök üdvözölte az intézetet.

Uray Sándor beszéde

Majd a református iskolaszék elnöke, Uray Sándor lelkes üdvözölte a debreceni piaristákat.

— A Debrecenben 200 év óta munkálkodó piarista atyáknak testvéri köszöntést hoztam a debreceni református egyház Iskolaszékétől. Bár külső és belső körülményeink sokakban elválasztanak, lábaink talán különböző utakon haladnak, — de jobbaink ma hadd találják meg egymást egy meleg kézszorításra s ha Csonkamagyarország mostani apokaliptikus nehéz napjaiban, ajkunk néma maradna is; szemcink egybecsillanása jelentse, — hogy nekünk közös nagy céljaink vannak. — Valóban méltán leülhetünk ma e tisztes renddel, hogy a pátmoszi látnok szavával szólva, a mi ellenségünk ama fenevad számát megszámláljuk. . .

— De el e sötét képpel! Ma a piarista atyákkal mi mind együtt ünnepelünk s ez az ünnepelés: *közös égbetekintést jelent.* A közös égbetekintés közös munkára hív. Benedictiómat a szelid lelkű János Apocalipsiséből veszem: „*Aki győz, oszloppá teszem azt az én Istenemnek templomában és felírom rá az én Istenem nevét és az új Jeruzsálemét, mely az égből száll alá!*” (Jelen. III. 12.)

— Ünnepölő Atyák! Tündököljön az önök homlokán a mi Istenünk nagy neve, — s vele együtt amaz új név, melynek mai értelme a mi számunkra: *az eljövendő, boldog, s. ent, nagy Magyarország!* Ugy legyen!!

Bessenyei Lajos üdvözlése

A zajos éljenzéssel fogadott szép beszéd után dr Bessenyei Lajos, a Debreceni Tanári Kör elnöke emelkedett szólásra és a következő magvas beszéddel üdvözölte a jubiláló Rendet és intézetét.

— Az O. K. T. E. jelenleg egyetlen működésben levő vidéki körének, a Debreceni Tanári Körnek nevében jöttünk el mi is ide, hogy a helybeli kegyesrendi főgimnázium 200 esztendő fennállásának megünneplésében mélyseges hálával és igaz szeretettel résztvegyünk. Egy felől hálát érzünk az isteni gondviselés iránt, hogy a magyar kulturának ezt az oltárát mindig jobban és jobban éledő tüzzel engedte és engedi égni immáron oly hosszú időn át és az egykori nádfedeles házikókból ma már márványos, díszes palotát emelt, melyben az ifjak ezrei és ezrei szívhatják szomjuhozó lelkükbe a keresztyén hit és a lobogó hazafiság magasztos érzését: valóban — hogy a zsoltár szavait használjam — úgy kívánkozhatnak ide a tanítványok seregei, mint a szép, híves patakra az eltikkadt szarvas. De másfelől szeretettel is jöttünk ide, a legőszintébb és természetesen a legigazabb szeretettel: a munkatársak, az egy ugyanazon célért dolgozó kollégák megértő, jóban és rosszban osztozkodni akaró és tudó szeretetével. S ha most, e régi multu és szépséges emlékekben gazdag iskola jelenében a jövő felé fordítjuk fűrészszó tekintetünket, nekem eszembe jut a dunántúli kálvinista iskolák kedvelt felírása: „sub pondere crescit palma“. Talán soha nehezebb állapotokkal még nem küzdötték és soha nagyobb megsokszorozottabb és nemesebb célért még nem harcoltak a magyar iskolák, mint ma: tehát a sulyból is, a megoldandó feladatból is túlon túl nehezedik rájuk elég, de épen azért fognak annál hatalmasabbra nőni, annál szédítőbb magasságra fejlődni. Amint mi ismerjük a kegyesrendi iskolák és mestereik hagyományát, s főleg ezen most ünnepelt iskola tisztes, dicsőséges tradícióját, abból nemcsak reméljük, de egyenesen tudjuk, hogy ez a most ünnepelt főgimnázium is épen a mai válságos viszonyok közt és épen itt, sajnos: a végvárrá lett hatalmas tisztántúli metropolisban, szűkellve fog égi felé törni, mint a magyar tisztaság egyik büszke palmája. Adja Isten, hogy ugy legyen ez az iskola: Vivat, crescat, floreat!

Lelkes éljenzés és hosszantartó taps jutalmazta a Tanári Kör elnökének esziyből fakadt beszédét, mely után dr Gergelys Károly főügyész helyettes a kir. ügyészség, David Gyula a Baross-Szövetség, Radó Rezső dr az Iparkamara, dr Karai Sándor a ref. főgimnázium,

dr Kardos Albert az áll. főreáliskola, Koncz Aurélné a református leánygimnázium, Mellau Márton a kath. tanítónőképző és a Svetits-intézet nevében üdvözölték a piaristák gimnáziumát.

Szele György beszéde

Majd a református tanítónőképzőintézet nevében Szele György mondotta el igazán szép üdvözölő beszédét:

— A debreceni református leánynevelő intézet tanítónőképző tagozata, ezzel kapcsolatos elemi iskolája és polgári leányiskolája, — ezeknek igazgatói, tanárai és tanítói részéről, minden elismeréssel és tisztelettel adózom a Kegyes Tanítónőrendnek és jeles iskolájának, mai jubileuma alkalmából.

— A mi iskolánk még legfeljebb csak évtizedekkel mérheti fennállásának idejét s e tekintetben messze marad a főtisztelendő rend iskolájának kétszázados multjától; különbözik tőle abban is hogy nem fiuk, hanem leányok lelkébe blntegeti a tudás és erény szent magvait. . . de megegyezik nem csak abban, hogy az ismeretek anyagát középfokon nyújtja, hanem főleg abban, hogy magyar nemzet és keresztyén vallás erkölcsi alapon s e magasztos elvek nemes irányában munkálja a tanítás és nevelés, egyént és emberiséget boldogítani hivatott nagy, és fontos ügyét.

— Egy a hazánk, ma — fájdalom! — csak az a szegény, csonka Magyarország, melynek romjairól felemelésére, az érette mindent áldozni kész szeretetet a szivekbe oltani, — egy a közösen vallott apostoli hitformában gyökerező keresztyéni hitünk, amelyhez való buzgóságot a lelkekbe elapadhatlanul beoltani, — egy az Isten, magunk és felebarátaink iránti szeretet krisztusi legnagyobb parancsolatjára támaszkodó keresztyén erkölcsünk, mellyel a ránk bizottak belső világát át meg át itatni, külső életét megszentelni — ha valaha — most a legszükebb, legmulthatatlanabb munka és feladat.

— S a Kegyes Tanítónőrend ezt a hasznos, üdvös és magasztos munkát végezte városunkban immár 200 évnek nagy ideje óta, — ezt folytatja ma, a nehéz idők által meg nem tört, sőt fokozott erővel, mustármagból fává növekedett szép intézetének falai közt, a tudás, műveltség, nemes szív és krisztusi élet kibeszélhetetlen kincsét szórva szét, megbecsülhetetlen nagy ajándékait osztogatva sok ezer lelkeknek, s ezek által a társadalomnak, a magyar hazának és Isten látható, földi országának, az alapjában egy keresztyén anyaszentegyháznak.

— Ezért száll feljök ma, hálás örvendezésök e nevezetes napján, mindenfelől az elismerésnek dus koszorúja s ebben a mi református leánynevelő intézetünk részéről is az a szerény virág, mely kifejezője munkatársi, igaz érzésünknek, abban a tiszta és őszinte jó kívánságban, hogy Isten kegyelme tartsa meg közöttünk újabb századokra a közhasznú Rendet és szép iskoláját s segítse meg arra, hogy mint eddig voltak, ezután is mindig eredményes tényezői lehessenek a magyar nemzeti s keresztyén alapu műveltség és erkölcs elterjedésének, erősödésének s jutalmuk lehessen — mindnyájunkkal együtt — a ma szegény, eltiport hazának, régi határáiban, régi erejében, és dicsőségében minél előbb való nagy feltámadása!

Végül a debreceni siketnémaintézet tanári kara nevében Markovits Árpád üdvözölte az ünnepeltekét.

Dr Vörös Cyrill köszönete

Mire a rendtartomány főnökségének nevében dr Vörös Cyrill rendi kormánytanácsos, a kiváló matematikus és fizikus mondott köszönetet a lelkes üdvözlések hosszú sorozatáért.

— Kalazanti szent József még az utca rongyosait vette maga mellé és nevelte őket emberekké, a mai piarista már jobb viszonyok között élő gyermekeket tanít a tudományok ismeretére. De a szentéletű rendalapító nemcsak tudományt iparkodott tanítványainak lelkébe csepegtetni, hanem *szereynységet* is. S ettől a hagyománytól nem szabad eltérnie egyetlen piaristának sem. Fel kell keltenie az ifjúságban a nemes ambíciót, de el kell fojtania

lelkében minden tulzott és érdem nélküli fölfelé törekvést, a hiu nagyravágyást, mely nemcsak aé egyént, de a nemzet egészét is romlásba sodorhatja. . . Az elhangzott üdvözölő szavakból a Rend minden tagja biztatást merit magának további munkájához. . .

Az ünnepélyt a Hymnusz eléneklése után a rendező-bizottság elnöke Than Gyula hírlapíró zárta be lelkes szavakkal.

Az emléktábla leleplezése

A díszteremben lezajlott lélekemelő ünnepély után a főgimnázium előcsarnokába vonult az ünnepölő közönség hol az intézet volt növendékei által elhelyezett emléktábla leleplezése ment végbe. Husz Lajos tanár, egykori növendék mondott az emléktábla előtt lelkes beszédet, mire lehullott a lepel és láthatóvá lett a rózsaszín márványból készült díszes emléktábla, mely örök időkre fogja hirdetni a volt tanítványok szeretetét és a magyar kultúra hálás elismerését.

A temetőben

Ezután az ünnepölők nagy tömege a katolikus temetőbe ment ki, hogy ott az intézet elhunyt tanárainak sírboltjánál kegyeletét rója le. A Szent László dalárda gyászéneke után dr Unger József szép emlékbeszéd kíséretében helyezte el a sírboltban a volt növendékek hatalmas koszorúját, majd a mai tanítványok nevében Piacsek István mondott meglepően tartalmas beszédet A kegyeletes ünnepséget a dalárda éneke fejezte be.

A színházban

Délután 4 órakor válogatott közönséggel telt meg a Csokonai-színház, csupán a karzaton maradt üres hely. A volt tanítványok családtagjaikkal jöttek el, hogy együtt ünnepeljenek az intézetet, mely őket az életbe bocsátotta. A műsor számait is mostani növendékek és volt tanítványok szolgáltatták. Felállva hallgatta meg az ünnepölő közönség Kölcsey—Erkel Hymnuszát, amit a főgimnáziumi énekkar adott elő, majd nagy ovációval fogadták ifj. Liszt Nándort és lelkes hangu prológusát. Bámulatos precizitással játszott zongorán négykézre Mustó Sándor és Mészáros Tibor, mindketten az intézet növendékei. Hogyor József igazgató mondotta el ezután magasan szárnyaló ünnepi beszédét, kegyelettel adózván az elődöknek s hálát adván a kálvinista Debrecen város nagyközönségének, melynek megértő és szerető pártfogása tette lehetővé a kegyesrendiek eredményes munkáját. Ezt kéri továbbra is és igéri, hogy a nagy elődök nyomdokain járva, ezután is a haza felvirágoztatásán fog minden erejével dolgozni az intézet, s olyan generációt fog felnevelni, akik mindig hűséges és erős katonái lesznek a nemzeti gondolatnak.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Farkas Andor III. o. növendék esudálatosan fejlett erőteljes hanggal énekelt szebbnél-szebb irredenta dalokat, amiket meg is kellett ismételn. Majd a Csokonai színház igazgatója, a piaristák volt tanítványa: Kardos Géza magyar ruhában Vörösmarty *Vén cigány*-át szavalta el megrázó drámai erővel, nagy tapsvihart váltva ki. Fischer Rudolf művészi gordonkaelőadása után a népszerű poéta Zivuska Andor olvasta fel egynehány szép költeményét, betekintést engedve egy magyar fajáért lobogó lélekbe. Nádasdy József, Jakucs István, Kollentz Rezső és dr Müller Ottó Hayda B dur kvartettjét adták elő a közönség nem fáradó figyelmé mellett, majd ismét állva hallgattuk meg a templomi vegyeskar énekét: a Nemzeti Hírszekegyet. Dr Pécsi G. melódramáját Peller György szépen szavalta Mustó S. zongorakísérete mellett, s a gazdag műsor Pintér Kálmán dramolettjével fejeződött be: Kabazanti szellemét nagy sikerrel adták elő az intézet növendékei.

A válogatott közönség egy meleg délután kedves emlékeivel távozott a diszeldadásról. Este 8 órakor az Angol-királynő különtermében 150 terítékes bankett volt, amelyen a város és a vármegye előkelőségei vettek részt. A első felköszöntőt Vörös Cyrill rendi kormánytanácsos mondotta, aki Than Gyulát, mint rendezőbizottsági elnököt üdvözölte. A köszöntőre Than Gyula meleg szavakkal felelt, utána pedig Mitrovics Gyula dr egyetemi professzor üritette poharát a keresztyén egyetértésre és a piaristák kulturális érdemeire. A társaság a késő éjjeli órákig a legjobb hangulatban maradt együtt.

A debreceni gazdaszok ünnepségei

Szombaton dis: előadás, másnap nagyerdei ünnepély

Városszerre és az egész környéken a legnagyobb érdeklődést váltja ki az igen sikeresnek ígérkező és nagy arányú, jótékony célú „gazdász ünnepély“, melyet a m. kir. gazdasági akadémia hallgatói az áldozatkész Széchenyi László gróf és neje Wanderbillt Glaydis fővédnöksége alatt június 4-én és 5-én rendeznek menekült gazdaszok támogatására. A siker biztosítását látjuk már abban is, hogy az impozáns ünnepségek rendezését Mikecz Gábor gazd. akad. hallgató vezeti, ki már városunkban is több irredenta előadás rendezésével mutatta be ebbeli készségét.

Az ünnepségek sorát 4-én délután 6 órakor külön vonattal érkező vendégek díszes fogadtatása nyitja meg; majd este 9 órakor

mükedvelő irredenta *diszelődést* rendez a gazdasz ifjuság a Csokonai-színházban.

A legnagyobb érdeklődésre tarthat számot 5-én vasárnap délután a nagyeraön megtartandó ünnepély, melynek keretében szépségverseny, aratófelvonulás virág- kocs- és ökrösszekérkorzó, hangverseny és a Csokonai-színház művésznői és művészei által előadott kabarétréfák fogják szórakoztatni a nagyközönséget. ünnepélyt ételos-, italos-, virág és konfettisátrak felállításával óhajítja kellemesebbé tenni a rendezőség. Bizunk abban, hogy nagyszámú közönség fog részt venni megjelenésével a gazdasz akadémiai hallgatóság jótékonyágában.

Az ünnepségeken a Tiszaegyetem avatására érkező fővárosi vendégek is részt fognak venni.

Dóczy Imre

A tiszántúli református egyházkerület középiskolai felügyelőjét, mint értesülünk, a kormányzó kitüntetésben részesítette, amelyben neki a *főigazgatói címet és rangot* adományozta. Régesrégben megérdemelt elismerése az olyan pædagogiai kiválóságoknak, írói és gyakorlati tanári erényeknek, mintaképszerű férfiúi egyéniségnek, amelyet Dóczy Imre élete és közpályája eddigi hosszú folyamán sokszor és már nagyon — nagyon régen megkaphatott volna, ha értékét, munkáját, alkotásait honorálni akarták volna. Dóczy Imre mögött már 72 év áll és több, mint 40 éves tanári, igazgatói, felügyelői pálya, amelyben mindig és mindenütt a legkifogástalanabbul, a legnagyobb tudással és páratlan szorgalommal töltötte be feladatát és tölti be ma is. Egy iskolalátogatása, vagy érettségi vizsgálaton való elnökölése még ma is bámulatba ejt mindenkit, olyan ernyedetlen buzgalommal, szellemi ruganyossággal és egy pillanatra sem lankadó figyelemmel vezeti munkakörét. Görög nyelvtana legjobb ma is a magyar hasonló tankönyvek között és egész sereg, kisebb és nagyobb pædagogiai értekezés hirdeti ezenkívül nagyszabású irodalmi tevékenységét is. Valóban az lett volna az igazán áldásos, ha annak idején Dóczy Imrét odaállították volna a magyar közoktatásügy legfelső vezetőjéül és ebből a helyből irányíthatta volna a magyar kultúra ügyét. Sajnos, ez nem történt meg. De a kormányzói kitüntetés végre valóban megérdemelt férfiúi erényt ékesített fel.

Bonyodalom Ruppert körül

Budapest, június 2. A kisczadapárt tegnap esti intézőbizottsági ülésén szóvá tették, hogy Ruppert Rezső aláírta Rassay tegnap beterjesztett határozati javaslatát, amely azt kívánja, hogy a törvényerőre emelt választási rendelet alapján az *általános közszégi és törvényhatósági választásokat legkésőbb szeptember havában írják ki*. Az intéző-bizottság elhatározta, hogy emiatt Ruppertet felszólítja a pártból való kilépésre s ha e felszólításnak nem tenne eleget, az ügyet pártértekezlet elé viszi.

Az egységes párt ügyében a kisczadapárt egy csoportja részéről a döntő lépés megtörtént s a párt mérsékelt elemei aláírásokat gyűjtöttek a csatlakozás érdekében. A tárgyalásokat vasadi Balogh György folytatja Vass kultusz-miniszterrel.

Árumintavásár Lembergben

Lengyelország budapesti képviselete értesítette a debreceni kereskedelmi és iparkamarát, hogy Lembergben, a nyugati árucikkék és keleti nyersanyagok e régi kicserülő helyén nagyobb stílusú árumintavásár rendezését tervezik. Az első ilyen árumintavásárt a folyó év őszén óhajtják rendezni, s Lembergben ezidőszent már müködik a vásár rendezését intéző hivatal, amely a kormány mellett a kereskedelmi és ipari érdekeltség is támogat (s amely az Árumintavásár rendezéséhez szükséges tőkét már biztosította is. A vásárhivatal ezidőszent a lembergi kereskedelmi és iparkamara épületében talált helyet.

A kamara ezután hívja fel az érdekeltség figyelmét e fontos kereskedelmi akcióra.

NAPI HIREK

A svájci ujságírók

személyesen akartak meggyőződést szerezni maguknak a magyar „fehér-terror“ meséje ügyében és Budapestre jöttek, hogy széjjel nézzenek. Amit láttak odafönn, az nagyon ellenkezője lehet annak, amit addig hittek mert egyélt-nülleg elismerték a magyarság mostani magatartásának jogosságát. Ujságírók mondták hogy helyesnek tartják a destruktív-sajtó megszabályozását, mert lehetetlenség, hogy a sajtószabadság köpönyöge alatt dicsőül arassanak a felforgató törekvések... Vajjon mit szól a svájci kollégák nyilatkozatához a „liberális“ magyar sajtó? Vajjon tovább is jogrendért fog kiabálni ezután is? Vajjon folytatja-e az alattomos megtévesztés politikáját a külföldön továbbra is? ... Hinni szeretnők, hogy a lepel lehullása után nem lesz bátorsága hozzá és felhagy a meddő szemfnyesztési kísérletekkel. Az igazságot el lehet ugyan hallgattatni ideig-óráig, de egyszer mégis csak napfényre jön az és a hazugok pirulhatnak miatta, — ha ugyan még tudnak pirulni...

— Virág kocs-korzó. A gazdasz akadémia ifjusága felkéri a keresztyén fogattulajdonosokat, hogy fogataikat a Budapestre érkező vendégeik fogadtatásához június 1-én délután 5 órára a nagyalománál boessáskák a rendezőség rendelkezésére. Felkéri a rendezőség a fogattulajdonosokat arra is, hogy azok, kik a virág-kocs-korzón részt óhajtanak venni, feldíszített fogataikon június 5-én délután 4 órára a nagyerdei villamos végállomásnál jelenjenek meg.

— A szegedi főügyész Debrecenben. Tegnap délelőtt Szeged sz. kir. város polgármestere táviratban értesítette a polgármestert, hogy szombaton a reggeli vonattal Budapest felől Simmó Elemér Szeged város főügyésze Debrecenbe érkezik. Simmó főügyész kormánybiztosi megbízással jön Debrecenbe a DEMKE épületeinek a kultuszminiszterium részéről való megváltása ügyében. A polgármester ma a városi tanács ülésén Simmó főügyész érkezését a tanácsnak bejelenté.

— A jog- és pénzügyi bizottság ülése. La délután 4 órai kezdettel dr Varga Elemér főjegyző elnökléte mellett a város jog- és pénzügyi bizottsága ülést tart. Az ülés több kisebb-nagyobb városi ügyet készít elő a 10-ki közgyűlésre.

— Eljegyzések. Dienes Sándor—Jambrieska Mária, Krämer Kálmán—Krämer Paulina.

— Ötvenöt évig a tanügy szolgálatában. Margócsy Gyula a szarvasi tanítóképző gyakorló iskolájának nyugalmazott vezetője hunyt el tegnap csodanesen. Nyolc évvel ezelőtt került Debrecenbe s nyugdíjában is folytatta a munkát részint mint az evang. növendékek hitoktatója, másrészt mint a kereskedő tanoniskola buzgó tanára, ki köteleességét szinte halála napjáig hiven teljesítette. Utolsó útjára a vénkerti halottas házból pénteken fel 3 órakor kísérik az elhunytat, kinek emléke tanítványai tizezeiben örökké élni fog.

— Iroda áthelyezés. Dr Gajdócs János ügyvédi irodáját Széchenyi utca 19. sz. alá helyezte át.

— Levelek Rab-Magyarországra. A belügyminiszter leiratot intézett valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez, melyben meghagyja, hogy a kereskedelemügyi miniszter megkeresésére a törvényhatóságok és ügyosztályaik az elszakított területeken levő hivatalok részére szóló postai küldemények címzésénél mellőzzék a „Magyar kizályi“ címzést, továbbá a csehek által megszállott területekre szóló címzésenkél a „Fejsőmagyarország“ használatát. A leiratban a belügyminiszter utal arra, hogy főként a csehek az ily címzésű postai küldeményeket elsősorban megjegyzésekkel viszszaküldik, míg a másik alkalommal a cseh postai cenzura a küldeményeket megsemmisíti. A polgármester helyettes, most ily irányban utasítja az ügyosztályokat.

— Házasságkötések. Nusal Béla—Molnár Margit, Mészáros Béla—Baik Julianna, dr Sebes Jenő—Kállay Ilona, Juhász József—Kabai Erzsébet, Groszman Sámuel—Wachler Ernesztin, Gotthardt Lajos—Buzgó Mária, Szeles Mihály—Tóth Erzsébet, Dienes Gyula—Tóth Róza, Tóth József—Biro Agnes, Szakács Andor—Gáti Margit, Száraz Mihály—Horváth Brigitta, Csinesér Sándor—Hódos Zsuzsanna, Szegi Imre—Makai Szeréna, Balla Lajos—Cserép Zsuzsanna, Papp Lajos—Martinák Mária, Both István—Mezei Erzsébet, Major Gábor—Szabó Róza, Révész Sándor—Katona Ella, Szabó Péter—Koroknai Zsuzsanna, Bárány István—Bayer Erzsébet, Erdei István—Harakály Erzsébet.

— Halálozások. Megyessy Béláné Tóth Julianna 30 éves, Kádár András 29 éves, Klein Adolf 55 éves, Dobó János 2 hónapos, Bánki Béla 6 hónapos, Pápai Erzsébet 13 hónapos, Erdős János 10 napos, Czákó Sándor 11 hónapos, Csádi Etelka 1 napos, Orsz János 57 éves, Jonez József 58 éves, Szoboszlai Margit 3 éves, Ujhelyi János 92 éves, Tasi X 1 napos, Szentpéteri Sándor 55 éves, Kőrösi Mihály 71 éves, Erdei Ferenc 41 éves, Reich Hanna 3 éves, özv. Szabó Mihályné Pete Erzsébet 58 éves, Nagy X 1 napos, Balogh Mária 21 éves.

Amerika és rabmagyarország

New-York, június 2. Az amerikai magyarok népgyűlést tartottak a Magyarországtól elszakított területek ügyében. A gyűlésen több mint 2 ezer amerikai születésű magyar vett részt és elhatározták, hogy az Egyesült-Államok elnökét, Hardingot, kormányát és az amerikai népet felkéri, hogy minden befolyását és tekintélyét érvényesítse az irányban, hogy e Magyarországtól elszakított területeken népszavazást rendeljenek el s ez döntsön a hovatartozandóság kérdésében. A határozatot 10 ezer amerikai állampolgár magyar irta alá.

SPORT.

Középiskolák tornaversenye. Nagy előkészülettel rendezik a helybeli iskolák a június 19-én megtartandó tornaversenyüket. Az érdekes ünnepély előkészítésén dr Ady Lajos tank. főigazgató elnöklése és Greiner Mihály isk. alelnöklése mellett négyes bizottság dolgozik a) Az intéző: tagjai dr Horvay Róbert, Kauszky Márton, Debreceni Ferenc, dr Varga Jenő. b) rendező: dr Bessenyei Lajos, dr Zivuska Jenő, dr Ecsedy István, Nagy József, Fux Antal, Szannyi János, Tamássy József. c) pálya: dr Márton Béla, Walthier György, Ósváth Ödön, dr Szalai János, Kanabé Dezső. d) gazdasági: Jakuts István, Csongor Rezső, Németh Jenő, Kronstein Béla. A bizottság elnöke a névsorban elsőnek közölt név. A bizottságokban szereplők nevei garanciát nyújtanak, hogy az ünnepély mellő keretek között fog lefolyni. A díjazott versenyzekre nevezéi díj személynként s számonként 3 kor. Nevezések június hó 15 déli 12 óráig Machó Ferenc (Debrecen, Kandta-utca 6. sz.) iskolánként s versenyszámonként külön-külön, eem csoporto itva adandók le. Ugyanide kéretnek a bizottságok által elfogadott határozatok s a megállapított ülések idejének közlése is.

Lemondott a DTE atletikai előadója. Hadhazy Dezső, ki sok éven keresztül a DTE szakosztály előadója volt, tisztségéről lemondott, helyébe Sennyei Osiáh Istvánt választották meg egyhangulag.

DEAB megövi a DEAB elleni meccsét, mert nevezett Emmerling (Erdélyi) nevű játékosát szerepeltette ellene. Nézetünk szerint a DEAC ebben nem hibás s az intéző bizottság csak a játékosat fogja megbüntetni.

Nyilvános Felgári—Bef. főgymnázium 2: 0 (1: 0). Biró Hajdu Jenő. Az első osztályú bajnokságban a polgári már második mérkőzését nyeri.

SZÍNHÁZ.

Színházak és mozgószínházak közleményei: Reichstadti herceg (sasfiók) a nagy Napoleon fiának tragédiáját mutatja ez a film. Előadások 5, 7 és 9-kor az Apollóban.

Délibáb az évad legnagyobb magyar filmje az Urániában. Előadások 5, 7 és 9 órakor.

Az utschéli róza amerikai film dráma 5 felvonásban. Mac Murray, a tüneményes amerikai star játsza a főszerepet. Előadások az Arany Bika moziban 5, 7 és 9-kor.